

JAREN GELEDEN DACHT IK DAT DE EERSTE CHRISTENGEMEENTEN IDEAAL EN NAGENOEG PERFECT WAREN, EN DAT HET VERVAL PAS NA VERLOOP VAN VEEL JAREN KWAM. EN HET VERVAL KWÁM: DE NAUWE BAND TUSSEN KERK EN STAAT, DIE BEGON MET DE OVERWINNING VAN CONSTANTIJN DE GROTE IN HET JAAR 312, MAAKTE HET CHRISTENDOM RESPECTABELER, RIJK EN POLITIEK MACHTIG, MAAR VERWATERDE HET CHRISTELIJKE KARAKTER. DE OPEENVOLGING VAN CONCILIES GETUIGT VAN DE STRIJD TEGEN DWAALLEER. MAAR ERNSTIGE PROBLEMEN WAREN ER OOK AL IN DE EERSTE CHRISTENGEMEENTEN.

Mijn broeders en ik:

EEN LUST *of* EEN LAST?

• door Philip Nunn

studie van derde brief van Johannes

Het boek de Handelingen en de vermaningen in de apostolische brieven laten ons zien dat ook deze gemeenten door moeilijke tijden zijn gegaan. Ook zij hadden hun moeilijke broeders en zusters, verhitte leerstellige discussies, scheuringmakers, infiltrerende ongelovigen en teleurgestelde deserteurs. De vroege gemeenten waren zeker niet ideaal! In feite is de christengemeente ontworpen om te functioneren, te groeien en te floreren in een gevallen wereld. In zijn derde brief probeert de apostel Johannes een hechte vriend te bemoedigen, de “geliefde Gajus”, die frustrerende en pijnlijke tijden in zijn lokale gemeente beleeft.

Drie personen worden met name genoemd: Gajus, Diotrefes en Demetrius. De houding van deze drie mannen beïnvloedde de mensen om hen heen. Hun gedrag had effect op de verspreiding van Gods Woord en het welzijn van medegelovigen. Welke invloed heb jij op anderen? Spoort jouw voorbeeld aan tot een wereldse of een godvruchtige versie van het christendom? Hoe kijken anderen naar jou in jouw plaatselijke gemeente? Zien anderen jou als een moeilijk iemand, die problemen veroorzaakt, of als iemand die bemoedigt, problemen oplost? Ontvang je alleen of geef je ook? Levert jouw commentaar bemoediging of ontmoediging bij hen die de Heer proberen te dienen? Jouw houding en gedrag heeft uitwerking op de levens van je medegelovigen. Voor mij geldt hetzelfde.

1. GAJUS – EEN EDELMOEDIGE HELPER BEMOEDIGT GODS VOLK

Elders in de Bijbel treffen we vier keer de naam Gajus aan. We weten dat de apostel Paulus een Gajus gedoopt heeft (1 Kor. 1:14), dat een Gajus deel uit maakte van het reisgezelschap van Paulus (Hand. 19:29, 20:4), en we lezen van een edelmoedige Gajus, “die mijn gastheer is en die zijn huis voor de hele gemeente openstelt” (Rom. 16:23). Mogelijk gaat het om dezelfde persoon, maar omdat Gajus een veel voorkomende naam was, is dat minder waarschijnlijk. Maar deze derde brief van Johannes vertelt ons een paar interessante dingen over deze Gajus.

- (a) Het ging goed met zijn ziel: “Geliefde broeder, ik hoop dat het u in alle opzichten goed gaat en dat u gezond bent. Dat het uw ziel goed gaat weet ik” (v.2). De apostel had geluisterd naar al het goede dat over Gajus verteld werd, zoals zijn trouw aan de waarheid (v. 3-6). Voor Johannes was dit het bewijs dat de ziel van Gajus gezond was. Zijn lichamelijke gezondheid was echter een reden tot zorg, en Johannes zegt dat hij daarvoor bidt. Dit Schriftwoord corrigeert hen die leren dat ziekte altijd het gevolg is van zonde of gebrek aan geloof. In Gajus zien we een man die geestelijk wel, maar lichamenlijk niet gezond was.

- (b) Hij wandelde in de waarheid: “Want tot mijn grote blijdschap kwamen hier telkens weer broeders die van uw trouw aan de waarheid getuigden; ze vertelden dat u de weg van de waarheid volgt. Niets verheugt mij meer dan te horen dat mijn kinderen de weg van de waarheid volgen.” (vv.3-4). Om de waarheid in praktijk te brengen moet je die wel eerst kennen. Het bewijs van wedergeboorte is niet Bijbelkennis, maar een nieuw leven, een andere manier van leven. Dit wordt duidelijk in de manier waarop we met onze partner omgaan, hoe we onze financiën beheren, wat we met onze vrije tijd doen, hoe we over anderen spreken, enzovoorts.
- (c) Hij diende zijn broeders: “Geliefde broeder, uw trouw blijkt uit alles wat u voor de broeders doet, zelfs al kent u hen niet. Ten overstaan van de gemeente hebben zij van uw liefde getuigd...” (v.5-8). Niets in deze brief suggereert dat Gajus een prediker, een Bijbelleraar of een getalenteerd musicus was. Maar toch bemoeidigde hij Gods volk. We zien dat hij royaal is in het dienen van anderen. Hij opent zijn huis voor zijn medegelovigen, hij voorziet in de behoeften van reizende predikers en evangelisten. Door anderen te ondersteunen, werkte hij mee aan de verkondiging van de waarheid.

Er wordt veel schade toegebracht aan de zaak van Christus wanneer gelovigen een gave ‘beoefenen’ die ze niet hebben. Natuurlijk is het waar dat we nieuwe werkterreinen mogen uitproberen en dat gaven moeten worden ontwikkeld, maar het lichaam van Christus werkt het beste wanneer iedereen zich trouw toelegt op dat waar we een gave voor hebben. Hoewel Gajus een edelmoedige man was, noemt

Johannes hem liever “trouw” (v.5). Hij was trouw aan God, hij zag in dat hij ‘slechts’ zijn materiële bezittingen inzette. Hij was ook trouw aan Gods dienaren, leraren en evangelisten, omdat hij wist dat: “de Heer heeft bepaald dat zij door te verkondigen in hun levensonderhoud mogen voorzien” (1 Kor. 9:14).

2. DIOTREFES – EEN EGOCENTRISCHE GELOVIGE POLARISEERT GODS VOLK

We treffen Diotrefes nergens anders in de Schrift aan. Misschien is dat maar goed ook! Christengemeenschappen lijden wanneer daar een ‘Diotrefes’ broeder of zuster is. Het enige dat we over deze man weten is wat we in de verzen 9 en 10 lezen, en dat is geen vrolijke kost. Misschien kende Diotrefes de Schrift. Misschien was hij een goede leraar. Hij hield zich zeker niet afzijdig en was niet lui, want hij hield zich serieus bezig met de activiteiten van zijn plaatselijke gemeente. Maar in zijn hart zetelt een ernstig probleem: hij wil “graag de eerste zijn” (v.9). Denk jij misschien dat je soms een beetje belangrijker bent dan je broeder of zuster? ... dat jouw suggestie of interpretatie door iedereen zou moeten worden overgenomen? De theologie van ‘Diotrefessen’ kan zowel behoudend zijn als liberaal. Zij die graag de belangrijkste willen zijn vinden het moeilijk om van de gaven en diensten van anderen te genieten, tenzij ze zelf de leiding hebben van het project. Ze zien de dienst van anderen als een bedreiging voor hun eigen positie, eerder als concurrentie dan als een zegen.

Als het aankomt op het nemen van besluiten, vraagt Diotrefes zich eerder af: “hoe raakt dit mij?” in plaats van “hoe raakt dit Christus of het werk van God?” Onder de mantel van zorg roddelen zij boosaardig over medechristenen (v.10). Ze stimuleren exclusieve, kleine netwerken, terwijl ze de omgang met sommigen weigeren en dreigen hen die het moeilijk vinden om het met hen eens te zijn, uit de kerk

te zetten (v.10). Hoe behandel jij jouw broeders en zusters? Als jij een gebrekkige uitleg of een liefdeloos gedrag ontdekt, spreek je dan met de betreffende persoon of praat je liever met anderen over die persoon? Kun je de mogelijkheid onder ogen zien dat jij wellicht fout zit of dat er misschien twee gelijkwaardige uitleggingen zijn van een bepaald Schriftgedeelte? Onthoud dat, zelfs als je aan de waarheid vasthoudt, je het toch bij het verkeerde eind kunt hebben – wanneer je jouw vlees aan het werk laat. Net zoals Johannes de Doper moeten we onszelf steeds weer in herinnering brengen dat: “Hij groter moet worden en ik kleiner” (Joh. 3:30).

3. DEMETRIUS – EEN GOED VOORBEELD INSPIREERT GODS VOLK

We lezen over een Demetrius die in Efeze woonde. Hij was een zilversmid “die zilveren tempels van Artemis maakte, en de kunstenaars niet weinig winst aanbracht.” Feitelijk was hij zoets als een voorzitter van een vakbond (Hand.19:24,38). Zou het kunnen dat deze Demetrius een christen geworden is en nu deze brief van Johannes bij Gajus aflevert? Als deze Demetrius, een creatief-zakelijk-leidertype, werkelijk deel uitmaakte van de gemeenschap waarin Diotrefes heerste, dan moet hij dat erg moeilijk hebben gevonden! Mogelijk preekt Johannes Demetrius in deze brief omdat hij een goed man was die ook door Diotrefes in diskrediet gebracht was. Dit zijn interessante mogelijkheden, maar het blijven gissingen. De feiten over deze man worden in één vers samengevat, en wat een mooie beschrijving: “Van Demetrius is door iedereen een goed getuigenis gegeven, ook door de waarheid zelf. Ook wij doen dat, en u weet dat ons getuigenis betrouwbaar is” (v.12).

Demetrius’ manier van leven was een goed voorbeeld voor anderen. Niet alleen bewonderden anderen hem en spraken goed over hem, maar zijn gedrag stemde ook overeen met de waarheid. In sommige

situaties kunnen we geroepen zijn om te kiezen tussen leven in harmonie met mensen en handelen in harmonie met de door God geopenbaarde waarheid. Maar normaal gesproken wordt een leven dat is toegewijd aan de Heer en het dienen van Zijn mensen, een inspiratie voor Gods volk. Natuurlijk is ons doel om te kijken naar Jezus en Hem te volgen. Maar onderweg kunnen we ook profiteren van de godvruchtige voorbeelden van mannen en vrouwen om ons heen en van hen die ons zijn voorgegaan. Ze zullen niet volmaakt zijn, maar God kan hun gepassioneerde levens gebruiken om ons uit onze egocentrische, religieuze praktijk te breken. Hun voorbeeld kan ons inspireren om een volgende stap in het geloof te nemen. Nu we toch nadenken over voorbeelden, heb jij wel eens overwogen wat voor een voorbeeld jij zelf geeft? Als iedereen net zo Bijbelgetrouw, geestelijk, toegewijd en enthousiast zou zijn als jij, hoe zou jouw plaatselijke gemeente er dan uitzien? Moge de Heer ons helpen om ons christelijk leven zodanig te leven dat het degenen die we kennen zal motiveren en inspireren.

CONCLUSIE

We hebben gezien dat de levens van Gajus, Diotrefes en Demetrius uitwerking hadden op hen die hen kenden, ontmoetten en over hen gehoord hadden. Jij en ik beïnvloeden anderen. Ben jij er op uit om anderen te bemoedigen, te ondersteunen en te dienen? Spreekt Gods waarheid lovend over jou? In welke richting motiveert mijn leven anderen? De apostel Paulus kon schrijven: “Volg mij na, broeders en zusters, en kijk naar hen die leven volgens het voorbeeld dat wij u gegeven hebben” (Fil.3:17). Wat zijn je plannen voor vandaag en morgen? Moge de Heer ons de genade geven om ze op een goede manier uit te leven.

